

Avizat la ședința departamentului
„Contabilitate, Audit și Analiza
Economică”, ASEM
Proces verbal nr.1 din 29.08.2018
Șef departament,
dr., conf. univ. L. Lazari

Examinat la Comisia metodică a
facultății „Contabilitate”, ASEM
Proces verbal nr. 1 din 10.09.2018
Președintele Comisiei metodice
dr., conf. univ. L. Lazari

Aprobat de Consiliul
facultății „Contabilitate”, ASEM
Proces verbal nr. 1 din 11.09.2018
Decanul facultății
dr., conf. univ. L. Grigori

Programa analitică (curriculumul cursului)

Denumirea cursului	CONTROL DE GESTIUNE ȘI MANAGEMENT AL PERFORMANTELOR
Titularul cursului	Rodica Cușmăunsă, dr., conf. univ., Olga Bordeianu, lector universitar

Ciclul (<i>L- licență, M-masterat</i>)	L	Codul cursului	S.05.A.034.41	Anul	III	Semestrul	V
Nr.credite	4	Limba de instruire	Rom., rus.	Forma de evaluare finală (<i>E-examen, V-verificare</i>)			E
Ore din planul de învățământ	60	Ore studiu individual	60	Total ore pe semestru		120	

Facultatea	CON
Specialitatea	CON
Departamentul	CAAE

Forma de studii	Numărul total de ore (pe semestru) din planul de învățământ (<i>C-curs teoretic, S-seminar, L-activități de laborator, P-proiect sau lucrări practice</i>)							
	ZI	Total ore	Ore în auditoriu				Activitate individuală	
			total	din care				
			C	S	L	P		
		120	60	30	30	-	-	60

Categoria formativă a cursului (<i>F-fundamentală, G-generală, S-de specialitate, U- socio-umanistică, M – de orientare către alt domeniu</i>)	S
Categorie de opționalitate a cursului (<i>O-obligatorie, A –opțională, L-liberă alegere</i>)	A
Numărul maxim de studenți care se pot înscrie la curs	nelimitat

Condiții de acces	Obligatorii	Contabilitatea managerială
	Recomandate	Microeconomie, Bazele contabilității, Contabilitatea financiară I și II.

Fundamentare	Importanța studierii cursului „Control de gestiune și management al performanțelor” constă în însușirea problemelor legate de exercitarea controlului de gestiune prin prisma costurilor și a diferitor metode de calculație a acestora, cu utilizarea instrumentelor speciale de control al performanței entității (sistemul de bugete, tabloul de bord, analiza abaterilor). Acest curs universitar este adresat studenților familiarizați cu conceptele și tehnicile specifice contabilității de gestiune (manageriale) cu scopul dezvoltării unor abordări creative în formularea deciziilor.
Obiectivele/rezultatele învățării	Prin intermediul cursului se formează următoarele competențe: - să demonstreze abilități cognitive prin: ▪ cunoașterea noțiunii de control al unei entități și

	<p>definirea controlului de gestiune;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ exercitarea controlului de gestiune prin utilizarea metodelor moderne de calculație a costurilor; ▪ aplicarea principiilor sistemului bugetar al unei entități și întocmirea bugetelor anuale; ▪ evaluarea diferitelor sisteme de urmărire a performanțelor entității; <ul style="list-style-type: none"> - să stabilească prioritățile zilnice în corelație cu indicațiile primite din surse autorizate; - să completeze și să verifice modul de întocmire a documentelor contabile corect și citez, utilizând terminologia de specialitate conform normelor legale în vigoare; - să stabilească modul de comunicare și colaborare într-o echipă și aplicarea tehnicilor de relaționare și muncă eficientă în cadrul acesteia; - să aplice tehnicile și procedurile de înregistrare operativă specifice contabilității financiare și de gestiune; - să completeze registrele contabile cronologice, în scopul identificării și controlului permanent al operațiunilor efectuate; - să verifice corelația indicatorilor din diferite rapoarte, să elaboreze anexele și notele explicative în corespundere cu normele metodologice în vigoare, în funcție de tipul indicatorilor.
--	--

Conținutul cursului (materia)	Denumirea temelor și întrebărilor	Numărul de ore	Inclusiv:	
			Prelegeri	Lecții practice
	Tema 1. Fundamente teoretice ale controlului de gestiune și managementului performanței	6	4	2
	1.1. Considerații asupra noțiunii de control 1.2. Definierea și conținutul controlului de gestiune 1.3. Organizarea și exercitarea controlului de gestiune 1.4. Conceptul de performanță și metode de măsurare a acesteia			
	Tema 2. Aspecte generale privind controlul intern	8	4	4
	2.1. Controlul – atribut al managementului și a gestiunii economice 2.2. Obiectivele și sarcinile controlului (auditului) intern 2.3. Formele controlului intern 2.4. Funcțiile controlului intern. Asemănări și deosebiri dintre auditul intern și control intern			
	Tema 3. Costurile complete ca instrument al controlului de gestiune	8	4	4

	3.1. Caracteristicile calitative ale informației utilizate la procesul decizional 3.2. Metodologia de formare a costului complet 3.3. Metoda target-costing (metoda costurilor țintă)			
	Tema 4. Ameliorarea metodei costurilor complete: costurile pe activități	8	4	4
	4.1. Modelul costurilor complete clasice și efectele de subvenționare 4.2. Modelul costului pe activități. 4.3. Etapele de calculare a costului pe activități			
	Tema 5. Costurile parțiale ca instrument al controlului de gestiune	10	4	6
	5.1. Metoda direct-costing (metoda costurilor variabile) 5.2. Metoda costurilor directe 5.3. Metoda direct-costing evoluat (metoda costurilor specifice) 5.4. Alte informații privind costurile utilizate pentru controlul comportamentelor și ameliorarea performanțelor: costul calității și costurile ascunse			
	Tema 6. Măsurarea și controlul performanțelor prin analiza abaterilor de la costul standard	4	2	2
	6.1. Conceptul metodei costurilor standard și calculul abaterilor 6.2. Analiza abaterilor pe elemente de costuri 6.3. Analiza abaterilor profitului brut 6.4. Controlul performanțelor și raportarea abaterilor în condițiile costului standard			
	Tema 7. Controlul performanțelor entității prin sistemul de bugete	8	4	4
	7.1. Definirea, principiile și configurația sistemului bugetar al entității 7.2. Rețeaua de bugete operaționale: construcție și corelație 7.3. Bugetul de investiții 7.4. Bugetul de trezorerie și situațiile financiare previzionale			
	Tema 8. Instrumente de monitorizare și raportare a performanței entității	8	4	4
	8.1. Controlul bugetar 8.2. Tabloul de bord 8.3. Reporting-ul 8.4. Balanced scorecard			
	Total	60	30	30
Bibliografie minimală	I. Acte normative 1. <i>Legea contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007 (în redacție nouă) // www.mf.gov.md</i> 2. <i>Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017 //</i>			

www.mf.gov.md

3. *Standardele Naționale de Contabilitate // Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 233-237 din 22.10.2013.*
4. *Planul general de conturi contabile nr. 119 din 06.08.2013 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 233-237 din 22.10.2013.*

II. Manuale

1. Bircă Aliona. *Controlul de gestiune în optimizarea performanței entității.* – Iași: Editura TipoMoldova, 2017
2. Briciu S. *Contabilitatea managerială. Aspecte teoretice și practice.* București: Ed. Economică, 2006.
3. Briciu S. și alții. *Contabilitatea și controlul de gestiune, instrumente pentru evaluarea performanței entității.* Ed. Aeternitas, Alba Iulia, 2010.
4. Bajan, M. *Exercitarea controlului de gestiune prin prisma costurilor de producție.* În: Conferința Științifică Internațională "Competitivitatea și inovarea în economia cunoașterii" 22-23 septembrie 2017, vol. 3. – Chișinău: ASEM, 2018
5. Bajerean, E., Bajan, M. *Semnificația informației furnizate de contabilitate în luarea deciziilor manageriale.* În: Paradigma contabilității și auditului: realități naționale, tendințe regionale și internaționale: comunicări ale conf. șt. intern., Ed. a 5-a, 1 apr. 2016.
6. Bajerean, E., Bajan, M. *Relevanța controlului de gestiune în măsurarea performanțelor.* În: Conferința Științifică Internațională "Contabilitatea și profesia contabilă în era provocărilor", ediția a 6-a, 5-6 Aprilie 2017, – Chișinău: Tipogr. "Arva Color", 2017, pp. 315-321
7. Bugan, C. *Controlul de gestiune – instrument al performanței.* În: 25 de ani de reformă economică în Republica Moldova: prin inovare și competitivitate spre progres economic: conf. șt. intern. consacrată celei de-a 25-a aniversări a ASEM, 23-24 sept. 2016. Chișinău: ASEM, 2016, vol. 4, pp. 17-21.
8. Bugan, C. *Controlul de gestiune – instrument de planificare și analiză.* În: În: Conferința Științifică Internațională "Contabilitatea și profesia contabilă în era provocărilor", ediția a 6-a, 5-6 Aprilie 2017, – Chișinău: Tipogr. "Arva Color", 2017, pp. 397-400.
9. Bugan C., Graur A. *Controlul de gestiune – baza pentru luarea deciziilor manageriale.* În: Competitivitatea și inovarea în economia cunoașterii: conf. șt. intern. Chișinău: ASEM, 25-26 septembrie 2015. Ch.: ASEM, 2015, Vol.III, p.149-152.
10. Caraman Stela, Cușmăunsă Rodica. *Contabilitatea managerială (note de curs).* Chișinău: Tipografia Centrală, 2015.
11. Ionașcu Ion. *Control de gestiune.* - București: Editura economică, 2003.
12. *Contabilitatea de gestiune & Control de gestiune.* Colectiv de autori: coordonatori – Chirița Caraiani, Mihaela Dumitrana, - Ed. a 2-a, rev. – București: InfoMega, 2005.
13. *Contabilitate managerială.* Colectiv de autori: coordonator – A.Nederița, Chișinău: ACAP, 2000.
14. Ebbeken K., Possler L., Ristea M. *Calculația și managementul costurilor.* – București: Editura Teora, 2001.
15. Dumitru Corina Graziella, Ioanăș Corina. *Contabilitatea de gestiune și evaluarea performanțelor.* - București: Editura Universitară, 2005.
16. Grabarovschi, L., Bejan, G. *Controllingul ca instrument de optimizare a deciziilor manageriale.* În: Paradigma contabilității și auditului: realități naționale, tendințe regionale și internaționale: comunicări ale conf. șt. intern., Ed. a 5-a, 1 apr. 2016. Chișinău: [S. n.], 2016, pp. 123-129.
17. Nederița A., Panuș V. *Rolul rapoartelor contabile interne în procesul decizional.*

	<p>În: <i>Economica</i>, Chișinău: 2010, nr. 1, p. 99-106.</p> <p>18. Needles B., Anderson H., Caldwell J. <i>Principiile de bază ale contabilității</i>. Trad. din engl. – Chișinău: Editura ARC, 2000.</p> <p>19. Țurcanu Viorel. <i>Calculația costurilor</i>. – Chișinău: Editura ASEM, 2001.</p> <p>20. Țurcanu Viorel, Mihaila Svetlana. <i>Contabilitate de gestiune control de gestiune (în industria prelucrătoare) (monografie)</i>. – Chișinău: Editura ASEM, 2015.</p> <p>21. Tugulschi, I., Cușmăunsă, R. <i>Aspecte metodologice privind aplicarea metodei targetcosting</i>. In: 25 de ani de reformă economică în Republica Moldova: prin inovare și competitivitate spre progres economic: conf. șt. intern. consacrată celei de-a 25-a aniversări a ASEM, 23-24 sept. 2016. Chișinău: ASEM, 2016, vol. 4, pp. 43-48.</p> <p>22. Вахрушина М. <i>Бухгалтерский управленческий учет</i>. 8-е издание. Москва: Изд-во Омега-Л, 2010.</p> <p>23. Друри К. <i>Управленческий учет для бизнес-решений</i>. Учебник /Пер. с англ. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2012.</p> <p>III. Resurse Internet</p> <p>1. www.iasb.org.</p> <p>2. www.mf.gov.md.</p> <p>3. http://www.accaglobal.com/us/en/student/exam-support-resources.html</p> <p>4. http://aesm-elearning.vle.ase.md/login/index.php</p>	
Tehnologiile didactice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ La predarea cursului forma dominantă de organizare va fi: în grup, individual și mixt, ▪ Metodele de predare-învățare vor fi: expunerea materialului, explicație, argumentare, studii de caz și discuții. ▪ Mijloacele didactice: tabele, scheme și proiectorul. 	
Activitatea individuală a studentului	<p>Formele lucrului individual (tema pentru acasă):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aprofundarea și suplimentarea de cunoștințe: lucrul cu manualul, lucrul cu actele normative, cărți de referință, utilizarea tehnologiilor multimedia, a Internet –ului; ▪ Înțelegerea, consolidarea și sistematizarea cunoștințelor prin autotestare; ▪ Aplicarea cunoștințelor: rezolvarea de exerciții, studii de caz de diferite complexități; efectuarea lucrărilor practice, elaborarea prezentărilor, referatelor. ▪ Analiza materialele studiate unor situații problematice: comentarii și reflecții personale. <p>Metode de evaluare a lucrului individual:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Controlul curent la fiecare lecție practică - formele de control: discuție orală, lucrare scrisă, teste fără sau la calculator; 2. Verificarea lucrului practic (aplicații practice pentru tema de acasă) – prezentarea și susținerea rezolvărilor în cadrul orelor de consultații. 	
Modalitatea evaluării finale	<p>Evaluarea finală se efectuează prin test grilă și probleme, care conține 3 variante a câte 10 puncte. Ele cuprind definiții, clasificări, calculul costurilor, calculul bugetelor, forme de raportare, luarea deciziilor în baza calculelor etc.</p>	
Stabilirea notei finale (ponderea %)	Două teste pe parcursul semestrului	30%
	Reușita curentă (evaluarea formativă)	20%
	Activitatea individuală	10 %
	Rezultatul la examen (evaluarea finală)	40%

Timpul total (ore pe semestru) al activităților de studiu individual pretinse studentului						
1.	Descifrarea și studiul notițelor de curs	14		8.	Pregătire prezentări orale	6
2.	Studiu după manual, suport de curs	6		9.	Pregătire examinare finală	4
3.	Studiul bibliografiei minimale indicate	4		10.	Consultații	2
4.	Documentare suplimentară în bibliotecă	6		11.	Documentare pe teren	-
5.	Activitate specifică de pregătire seminar și/sau laborator	6		12.	Documentare pe INTERNET	2
6.	Realizare teme, referate, eseuri, traduceri etc.	6		13.	Alte activități	-
7.	Pregătire teste, lucrări de control	4				
TOTAL ore studiu individual (pe semestru) = 60						

Data completării: _____

Semnătura titularului: _____

